



Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat



WaterstofNet

Workshop vergunningen en realisatie van waterstoftankstations

Stefan Neis
WaterstofNet

Agenda workshop



Agenda:

13:00 - 13:30 uur: Ontvangst in Auditorium

13:30 - 13:40 uur: Welkom (RWS / WaterstofNet)

13:40 - 14:30 uur: Presentatie en conclusies opdracht “vergunningen
waterstoftankstations in NL” - Stefan Neis (WaterstofNet)

14:30 - 14:45 uur: Korte pauze

14:45 - 15:15 uur: Presentatie “Een waterstoftankstation realiseren”
- Jean-Paul de Poorter (H2Platform)

15:15 - 16:00 uur: Bezoek WaterstofNet tankstation - WaterstofNet

16:00 - 17:00 uur: Netwerk mogelijkheid / Borrel.

Wie is er aanwezig?



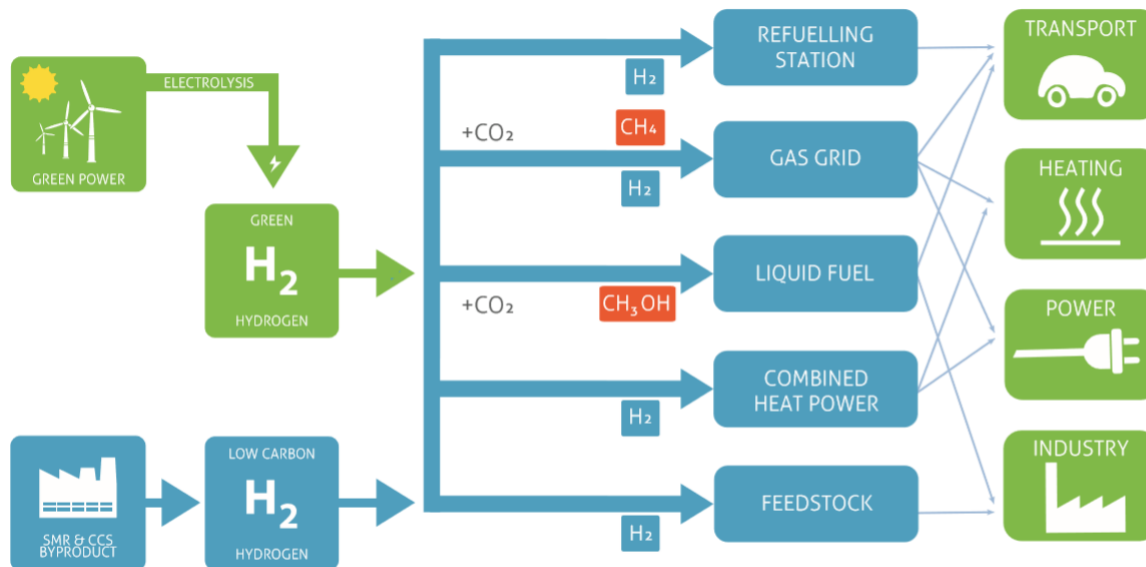
- Overheid
 - Omgevingsdienst
 - Veiligheidsregio
 - Bedrijven
 - Tankstation eigenaar/ initiatiefnemer
 - Stichting
 - Consultancy
-
- AVG en contactgegevens inschrijving

WaterstofNet

- Start 2009
- projectorganisatie gevestigd in Turnhout en Helmond
- focus op projecten en roadmaps:
 - zero-emissie mobiliteit
 - energie opslag
- Ontwikkelen, management, realisatie, communicatie
- Samenwerking met bedrijven, overheden en kennisinstellingen



Power-to-gas en toepassingsmogelijkheden waterstof



Power to gas Cluster



WaterstofNet

Production &
Trade
Renewable
Energy

Grid-
operators

H₂ Technology

System
integrators

H₂ Application



Polders Investeringsfonds nv
Antwerpse duurzame investeringsmaatschappij



Tot bij u



www.denys.com



PLASTIC OMNIUM



Ingeniery for life



materials for a better life



Dredging, Environmental
& Marine Engineering



WaterstofNet



Multimodal Logistics



BUS & COACH



WaterstofNet

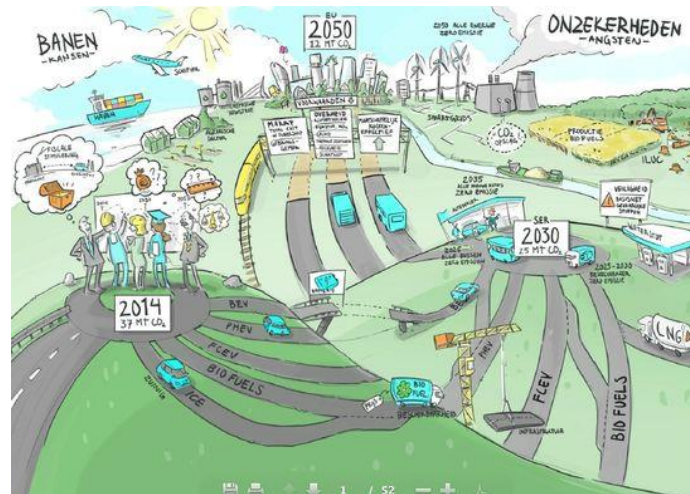
- Vertegenwoordigt België in IEA
- Lid van Hydrogen Europe
- Hands-on ervaring (6 jaar exploitatie & onderhoud H2-tankstation Helmond & diverse demonstratie projecten)



INVENTARISATIE EN ANALYSE VERGUNNINGSAANVRAGEN WATERSTOFTANKSTATIONS IN NEDERLAND



- In opdracht van Rijkswaterstaat
- Status DKTI projecten en andere initiatieven
- 20 tankstations => 2020
- Brandstoffenvisie (2014)
- Clean Fuels for Transport & Alternative Fuels and Infrastructure Directive



Doel & Onderzoeksvragen

- *“Doel is het in kaart brengen van **belemmeringen**, het onderzoeken hoe en waar er gericht gewerkt kan worden in het **voortraject** bij de vergunningverlening van waterstoftankstations in Nederland”*
 - Hierover informeren op de **Schakeldag** voor **uitvoerende-** en **beleidsmedewerkers** werkzaam bij de overheid & kennisinstellingen
 - Oplijning met de werkgroep **“Uniforme” vergunningverlening**
- Onderzoeksvragen:
 - *“Wat is de **grootste gemene deler** en waar zit een mogelijke spreiding in de voorschriften die aan de vergunning gekoppeld?”*
 - *“Hangt deze **spreiding in de voorschriften** samen met de eigenschappen van de individuele vulpunten?”*

Scope v/d studie

Selectie voor de analyse en vergelijking gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het betreft een **openbaar tankstation** voor personenvoertuigen;
- Het station dient een afleverpunt te hebben met een vuldruk van **700 bar, fast-fill**;
- Het station voldoet aan de **PGS35-1** (2016);
- Ten tijde van de studie moet er een vergunningsdossier ingediend zijn en dit dossier moet inzichtelijk zijn voor de opdrachtnemer;
- Tankstations die **DKTI** ontvingen hebben de hoogste prioriteit;
- Scope aanpassing gedaan i.v.m. beperkte aantal ingediende of beschikbare dossiers.
- Fast-Fill “multi-fuel Pitpoint Westervoortsedijk (Arnhem)
- Slow-Fill installatie Infram (Maarn)
- Referentie dossiers Delfzijl (350b), Rhoon en Helmond

Status tankstations



WaterstofNet

- Tankstation Helmond
- Tankstation Rhooen
- Tankstation Arnhem PitPoint
- Tankstation Arnhem HyGear
- Tankstation Delfzijl PitPoint
- Tankstation Groningen Gemeentewerf HoltHausen
- Tankstation Pesse Green Planet
- Slow fill Maarn Twinning
- Tankstation Breda PitPoint
- Tankstation Utrecht PitPoint
- Tankstation Rotterdam PitPoint
- Tankstation Oude Tonghe
- Tankstation Den Haag Kerkhof
- Tankstation Groningen Holthausen
- Tankstation HyGro
- Tankstation Schiphol Shell
- Tankstation Amsterdam Shell
- Tankstation Westpoort Holthausen
- Tankstation Dordrecht
- Tankstation Roosendaal

- Kiwa, locatie Apeldoorn
- HRS Barendrecht
- HRS Heerenveen
- HRS Emmen
- HRS Assen
- HRS Meppel
- HRS Leeuwarden

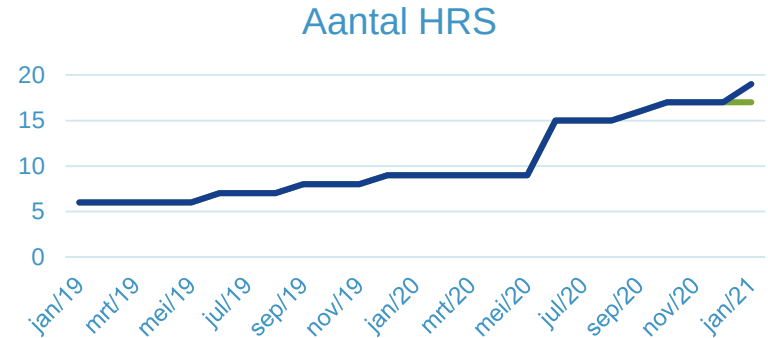
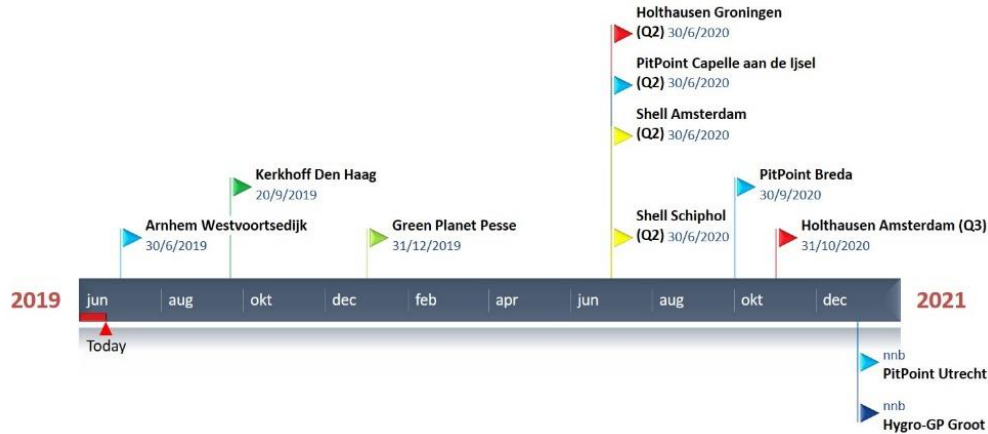
Zijn er nog niet-bekende aanvragen voor één of meerdere tankstations gedaan?



Legenda:

- | | | | | | |
|--------------|--|----------------------|--|------------------------------------|--|
| In operatie: | | In aanbouw: | | Vergunning (nog) niet aangevraagd: | |
| Beneficiër: | | Nieuwe initiatieven: | | | |

Status DKTI stations d.d. 24/05/2019



Tussentijdse conclusie

- Initiatieven in kaart gebracht in de verschillende fases
- Historie H₂-stations: 28 vergunningen of wijzigingsaanvragen in NL
- Véél aanvragen rond “mobiele” vulpunten onder NPR8099 of daarvoor
- Het aantal ingediende vergunningsdossiers was zéér beperkt die voldeden aan de voorwaarden. (PGS35)
- 6 operationele stations (350&700bar)
- 2 in bouwfase
- 3 in vergunningsfase (ingediend)
- 9 voorbereidende fase DKTI
- 2 voorbereidende fase Benefic

Sommige stations en initiatieven bevinden zich nog in de voorbereidende fase.

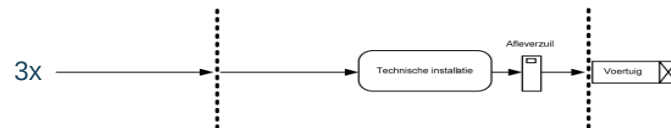
Een vergunningsaanvraag indienen wil nog niet zeggen dat realisatie volgt, want soms is de investeringsbeslissing nog niet genomen.

Tankstations en concepten

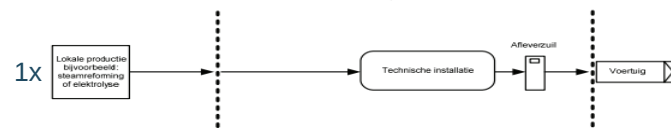
■ Arnhem 350 en 700 bar (PP)

■ Referentie stations:

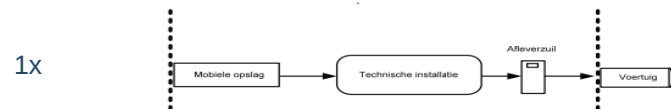
- Helmond 350 en 700 bar (WN)
- Rotterdam 350 en 700 bar (AL)
- Maarn 700 bar Slow-Fill (TW) [PGS35-2]
- Delfzijl 350 bar (PP)



[Figuur 1.1 uit de §1.3.1 van de PGS35:2015 v1.0]



[Figuur 1.2 uit de §1.3.1 van de PGS35:2015 v1.0]

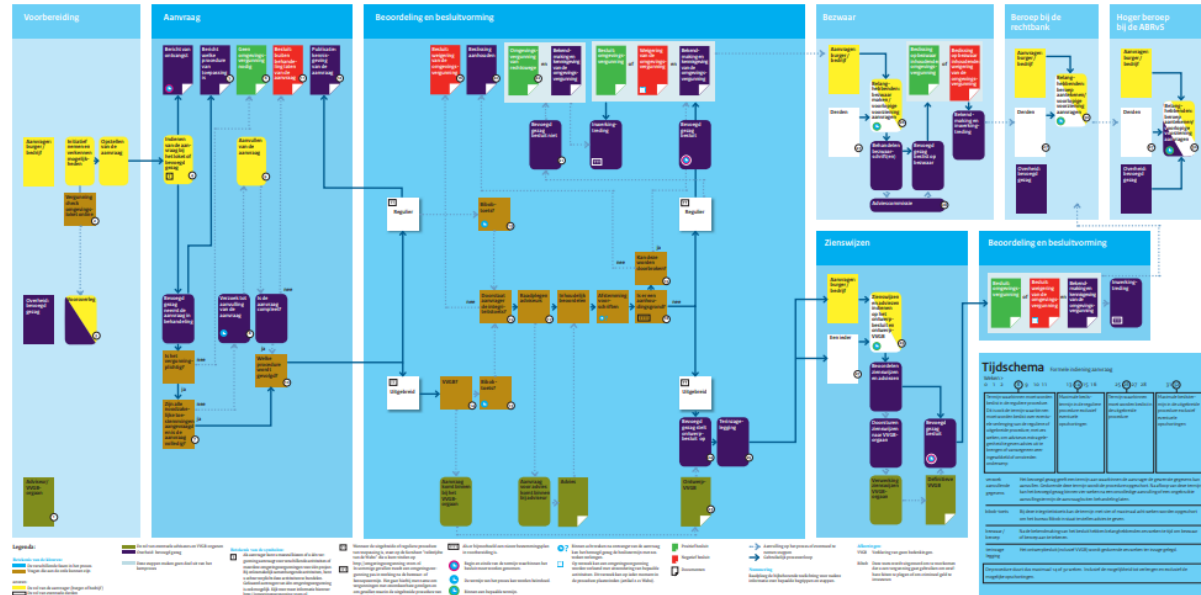


[Figuur 1.4b uit de §1.3.1 van de PGS35:2015 v1.0]

- Via pipeline uit "waterstofnet" (AL), uit industriële elektrolyse en uit lokale aardgasreformer, waarvan 1 station "multi-fuel"
- Elektrolyse onsite
- Aanlevering via waterstofpakketten

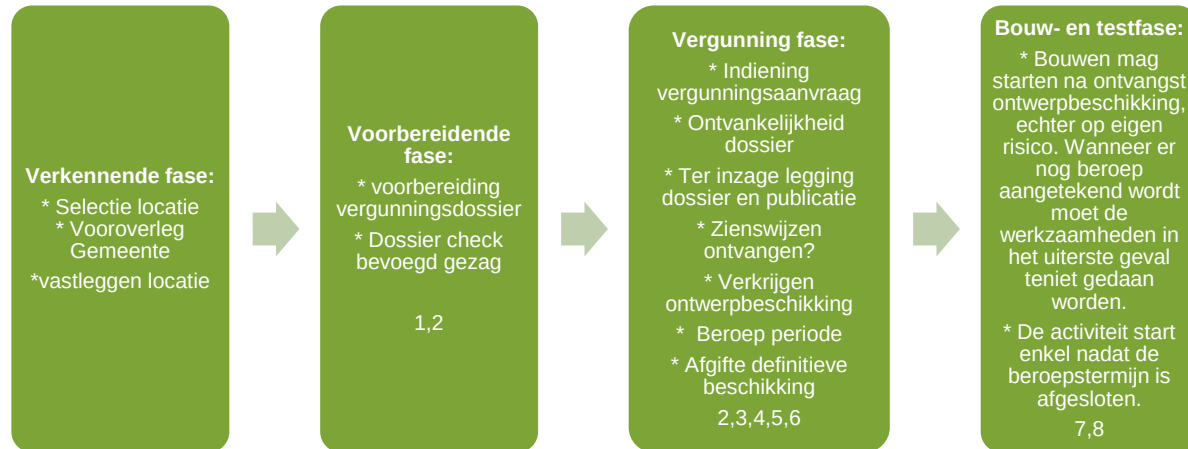
Omgevingsvergunning

- Type C installaties in het activiteiten besluit.
- Altijd vergunning plichtig (Bor)
- Uitgebreide Procedure
- Meestal altijd in strijd met het bestemmingsplan
- Vergunningstrajecten van lange duur (max. 26 weken) excl. bestemmingsplanwijzigingen
- Reguliere procedure mogelijk bij milieu neutrale wijziging (8wk)



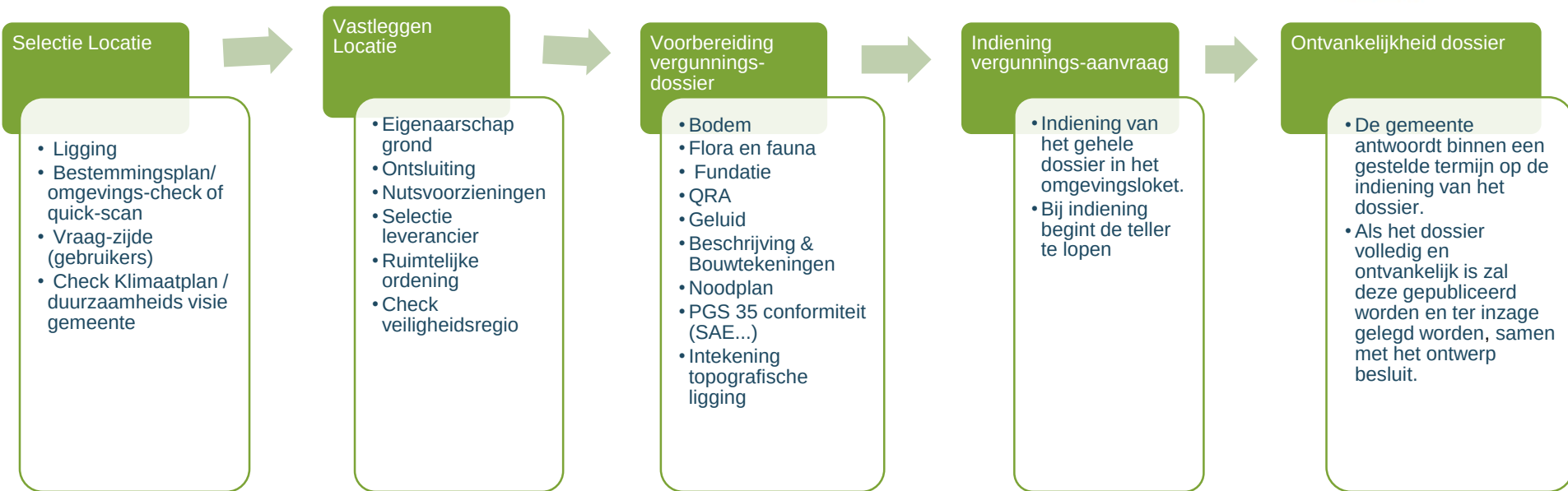
Uitgebreide procedure; bron: Infomill

Fases vergunningsaanvraag H2-station



Het IFV komt met een handreiking voor vergunning verleners op de Schakeldag (25/06/2019)

Stappen vergunningsaanvraag



Stappen vergunningsaanvraag



Terinzage legging

- Bij de terinzage legging start de zienswijzen termijn (6 weken)
- Bekendmaking online (bekendmakingen.nl/overheid.nl) + Bekendmaking in een huis-aan-huisblad
- Dossier ter inzage op het gemeentehuis

Ontwerp beschikking

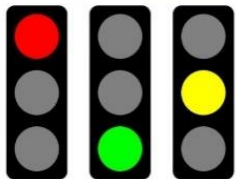
- Na een zienswijzen termijn van 6 weken en zonder ontvangst van bezwaren kan het bevoegd gezag het definitieve besluit opstellen. (binnen 4 weken na afloop zienswijzen periode)
- Bij gegronde zienswijzen dient het dossier aangepast te worden en mogelijke wijzigingen doorgevoerd te worden in het dossier, waarna deze in het definitieve besluit opgenomen wordt

Beroep-periode

- Het definitieve besluit ligt nu 6 weken in de beroep periode.
- Bij géén beroep volgt meteen de uitgifte van de definitieve beschikking

Definitieve beschikking

- Nadat er géén bezwaar is gemaakt is, zal het bevoegd gezag de officiële definitieve beschikking doorsturen en is de vergunningsprocedure succesvol afgerond.



Is de investeringsbeslissing al gedaan?

Eerste bevindingen analyse en onderzoek



Overeenkomsten

- Géén enkele aanvraag behoefde een MER-rapport op te maken
- Géén zienswijzen of bezwaren ingediend
- Prominente rol voor de PGS35
- Getoetst aan BOR (gerefereerd aan Bevi)
- Oprichting inrichting getoetst aan WABO
- Doorlooptijden vergunningen variëren nogal.
- Ontvankelijkheid dossier duurt het langst.
- Nergens een referentie m.b.t. de AFID richtlijn
- Check met Natura 2000 werd 1x uitgevoerd

Verschillen

- Wordt verschillend omgegaan met semi- of niet technische eisen (H4,H5,H6 - PGS35)
- Soms onduidelijkheid over toepassen ATEX, Drukwarenwet, Arbo.
- Niet altijd een uitgewerkt geluidsrapport geëist.
- Activiteiten besluit Milieubeheer; “afleveren brandstof aan motorvoertuigen” niet altijd vermeld.
- Toetsing PGS35 gebeurt op basis van bewijslast.
- Omgang met incidentele emissies niet altijd vermeld
- Grootste verschillen opgemerkt voor het onderdeel bedrijfs- en smeermiddelen, bv de compressor of de koeling. (Bodem beschermende maatregelen)
- Afvoer hemelwater of afvalstoffen

Doorlooptijden

Tankstation	Doorlooptijd (indiening – einde bezwaar procedure)
Delfzijl	8.5 maanden
Arnhem	13.5 maanden
Rhoon (wijzigingsaanvraag)	3.5 maanden
Helmond (wijzigingsaanvraag)	4.5-5 maanden
Maarn	7 maanden

- Ontvankelijkheid vergunningsaanvraag (bij enkele aanvragen aanvullende documenten geëist)
- Publicatie vergunningsaanvraag duurde langer dan verwacht
- Verschil in additionele voorschriften of maatregelen, mede door locatie van het station (industriegebied, landgoed, etc.)
- Concluderend kan gesteld worden dat bij de verschillende aanvragen, en een gelijke procedure gevolgd wordt en het bevoegd gezag hierin redelijk uniform te werk gaat. Verschil zit ook in eigen kennis en de mogelijkheid raadplegen van externe organisaties

Tankstations aan verzorgingsplaatsen of Rijkswegen

Bij tankstations voor de verdeling van motorbrandstoffen aan de snelwegen (A- of E-wegen) (“Tankstations op verzorgingsplaatsen en / of Rijkswegen”), bestaat een speciale situatie.

Twee bevoegde gezagen van toepassing (RWS en Gemeente).

Aanbevelingen voor initiatiefnemers in Bijlage G in “Kader inrichting verzorgingsplaatsen” d.d. 20/02/2019



Uitkomsten vragenlijsten ODs

- “Nieuw fenomeen” hierdoor “onbekend terrein” op het onderdeel milieu.
- “Nieuwe” activiteit, “het tanken van waterstof” binnen RO niet benoemd in bedrijvenlijst voor bestemmingsplan.
- Milieucategorie niet altijd duidelijk, daarom soms ingewikkeld voor Gemeenten of externe adviseurs
- Beoordeling aspect externe veiligheid niet concreet voor iedere organisatie. Aansluiting bij Bevi, maar vaak niet van toepassing is.

Uitkomsten vragenlijsten ODs

- Handreiking om eenduidigheid te scheppen, “hoe bijvoorbeeld om te gaan met een QRA en installatie delen zou helpen.
- “Op tijd” hebben van een goed voorbereid vooroverleg, is zeer belangrijk voor het slagen en snel doorlopen van een vergunningsaanvraag. Belangrijk dat hierbij ook de VR aan tafel zit!
- Aspect “multi-fuel”, is ook nieuw en er liggen vaak gespreide verantwoordelijkheden voor de verschillende installaties of installatiedelen.
- De locatie- en uitvoeringskeuze, maar ook de haalbaarheid van deze keuzes, zijn zeer belangrijk en liggen in eerste lijn bij de initiatiefnemer.

Conclusies

- De gemeente of het bevoegde gezag volgen in grondslag dezelfde vergunningsprocedure, toch is er voor iedere vergunningsaanvraag maatwerk nodig.
- Bij de individuele vergunningsdossiers worden buiten de PGS-35 soms additionele maatregelen gevraagd of eisen gesteld.
- Bestemmingsplanwijzigingen kunnen leiden tot zeer langdurige trajecten. Of een afwijking bestemmingsplan voor “tijdelijke” installatie of parallel laten lopen aan een bestemmingsplanwijziging
- NL verschilt niet met het buitenland (gemiddelde doorlooptijd 1 - 2 jaar)

Aanbevelingen

- Standardisering in bijgevoegde rapporten en studies.
- Verdere uitwerking “Uniforme vergunning verlening”
- Op tijd in vooroverleg gaan met de Vergunningverlener, OD en VR
- Prioriteiten-matrix af te spreken met de vergunningverlener(s) over de deelaspecten
- Kennis uitwisseling door Gemeenten en ODS
- Vastleggen definitieve locatie
- Investeringsbeslissing vroeg nemen
- Géén standaard tankstation of componenten => Eenvoudigere omgang met buitenlandse keuring EN/EC i.p.v. een NEN die in de PGS35 genoemd wordt
- Neem de tijd om een goede aanvraag samen te stellen!

Discussie

